

Щотижнева аналітична записка стосовно змін законодавства у сфері економіки і фінансів, які мають вплив на імплементацію Україною acquis ЄС, за період з 20 березня до 26 березня 2023 року

За період з 20 березня 2023 року до 26 березня 2023 року:

- Президентом України ухвалено 19 документів, з них **17 указів та 2 розпорядження**;
- Кабінет Міністрів України ухвалив 21 нормативно-правовий акт (НПА), з них **9 постанов та 12 розпоряджень**;
- ухвалено **5 постанов** Правління Національного банку України;
- у Верховній Раді України зареєстровано 41 ініціатива, з них **19 законопроекти та 22 проекти постанов**. Зокрема, Кабінетом Міністрів України внесено на розгляд ВРУ **3 законопроекти та 1 постанову**, народними депутатами України ініційовано **16 законопроектів та 21 проектів постанов**.

Верховна Рада України 20 та 21 березня 2023 року провела пленарні засідання, на яких ухвалила:

Прийнято в цілому постанов – 13;

Прийнято в цілому законів – 17;

Прийнято за основу законів – 18.

Перелік законодавчих актів, що були ухвалені за період з 20 березня до 26 березня 2023 року із зазначенням, які acquis ЄС імплементуються такими законодавчими актами.

Проект №8131 Закону України “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації міжнародного стандарту автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки” прийнято в цілому та направлено на підпис Президенту України.

Забезпечує виконання статті 351 Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» та статті 459 Розділу VI «Фінансове співробітництво та положення щодо боротьби із шахрайством» Угоди про Асоціацію та забезпечує впровадження Україною двох важливих міжнародних стандартів у сфері прозорості, схвалених Радою Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) 15.07.2014, а саме: загального стандарту звітності та належної перевірки інформації про фінансові рахунки ([Common Standard on Reporting and Due Diligence for Financial Account Information](#) (CRS) та стандарту щодо обміну інформацією за запитом ([EOIR](#)).

Проект №6405 Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з метою розвитку авіації загального призначення, адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу у сфері цивільної авіації, встановлення додаткових механізмів здійснення ефективного контролю за забезпеченням безпеки авіації та дерегуляції господарської діяльності у галузі цивільної авіації” від 08.12.2021 прийнято в цілому та 04.03.2023 направлено на підпис Президенту України.

Забезпечує виконання статті 137 «Авіаційний транспорт» та статті 138 Глави 6

«Заснування підприємницької діяльності, торгівля послугами та електронна торгівля», статей 367, 368, 369 Глави 7 «Транспорт» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» та Додатку XXXII Угоди про Асоціацію, забезпечує наближення українського законодавства до актів законодавства ЄС: [Регламенту](#) Європейського парламенту та Ради (ЄС) 2018/1139 від 4 липня 2018 року [про спільні правила у галузі цивільної авіації](#) та про створення Агентства з безпеки польотів Європейського Союзу, та про внесення змін до регламентів Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 2111/2005, (ЄС) №1008/2008, (ЄС) № 996/2010, (ЄС) № 376/2014 та директив Європейського Парламенту і Ради 2014/30/ЄС та 2014/53/ЄС та [Угоди про Спільний авіаційний простір](#).

[Проект](#) №6464 Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності” від 24.12.2021 прийнято в цілому та 24.03.2023 направлено на підпис Президенту України.

Забезпечує виконання частини 3 Глави 9 «Інтелектуальна власність» Розділу IV «Торгівля і питання, пов’язані з торгівлею» Угоди про Асоціацію та забезпечує впровадження імплементацію [Директиви](#) 2004/48/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 29.04.2004 про захист прав інтелектуальної власності.

[Проект](#) №8024 Закону України “Про внесення змін до Закону України "Про культуру" щодо впровадження та ведення електронних реєстрів обліку та управління культурною спадщиною та культурними цінностями України” від 12.09.2022 прийнято за основу із доопрацюванням положень відповідно до ч.1 ст.116 Регламенту ВРУ.

Забезпечує виконання статті 439 Глави 24 «Культура» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» Угоди про Асоціацію, що передбачає тісне співробітництво рамках відповідних міжнародних форумів/організацій, зокрема Організації Об’єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) та Ради Європи (РЄ), з метою, *inter alia*, розвитку культурного розмаїття, збереження і оцінки культурної та історичної спадщини, та [Конвенції про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини](#), корелює з пунктом 1905 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року №1106, щодо опрацювання національної стратегії розвитку інформаційного суспільства з ініціативою ЄС “[Цифровий порядок денний для Європи-2020](#)”.

[Проект](#) №8290 Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення державного регулювання продовольчої безпеки та розвитку тваринництва” від 19.12.2022 прийнято за основу.

Забезпечує виконання Глави 4 “Санітарні та фітосанітарні заходи” Розділу IV “Торгівля і питання, пов’язані з торгівлею” Угоди про Асоціацію та направлений на гармонізацію законодавства України у відповідність з положеннями [Регламентів Європейського Парламенту та Ради \(ЄС\) № 1924/2006 та № 1925/2006](#) від 20 грудня 2006 року, [Регламенту Європейського Парламенту та Ради \(ЄС\) №1169/2011](#) від 25 жовтня 2011 року, [Регламенту 178/2002 Європейського Парламенту і Ради від 28 січня 2002 року](#) про встановлення загальних принципів і вимог законодавства про харчові продукти, створення Європейського органу з безпечності харчових продуктів і встановлення процедур у питаннях, пов’язаних із безпечністю харчових продуктів.

[Проект](#) №9138 Закону України “Про проекти національного інтересу у сфері енергетики” від 22.03.2023 забезпечує виконання статті 338, додатку XXVII Угоди про Асоціацію та направлений на гармонізацію законодавства України у відповідність з положеннями [Регламенту](#)

[\(ЄС\) 347/2013 від 17 квітня 2013р.](#) та внесення змін і доповнень до регламентів (ЄС) 713/2009, (ЄС) 714/2009 та (ЄС) 715/2009 про настанови для транс'європейської енергетичної інфраструктури та визначення правових, економічних та організаційних засад державної політики щодо сприяння спільним регіональним інвестиціям в енергетичний сектор та сприяння реалізації проектів національного інтересу в сфері енергетики за категоріями об'єктів енергетичної інфраструктури та [Регламенту \(ЄС\) 2022/869 Європейського Парламенту та Ради від 30 травня 2022 р.](#) про керівні принципи транс'європейської енергетичної інфраструктури, що вносить зміни до Регламентів (ЄС) № 715/2009, (ЄС) 2019/942 та (ЄС) 2019/ 943 і Директиви 2009/73/ЄС і (ЄС) 2019/944, включеного до законодавства Енергетичного Співтовариства [Рішенням Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства 2015/09/МС-ЕпС від 16 жовтня 2015 р.](#)

Проект акта було погоджено Секретаріатом Енергетичного Співтовариства листом від 23 листопада 2022 р № UA-МС/O/alo/31/23-11-2022, в якому, зокрема, висловлено позицію щодо належного транспонуванням проектом акта відповідного Регламенту ЄС.

[Проект](#) №9139 Закону України “**Про виноград та продукти виноградарства**” від 22.03.2023 забезпечує виконання **статті 405, додатку XXXVIII Угоди про Асоціацію** та направлений на приведення у відповідність норм українського законодавства з вимогами міжнародних правил виробництва продуктів виноградарства та виноробства та імплементації положень **Регламентів (ЄС):**

- [Регламенту \(ЄС\) № 1308/2013](#)
- [Регламенту \(ЄС\) № 251/2014](#)
- [Регламенту \(ЄС\) № 2019/33](#)
- [Регламенту \(ЄС\) № 2018/274](#)
- [Регламенту \(ЄС\) № 2021/2117](#)

та [Постанови \(ЄС\) № 2018/273](#) щодо ведення виноградарства та виноробства, виробництва ароматизованих винних продуктів, використання і захисту географічних зазначень вин, ароматизованих винних продуктів, та контролю у сфері виноградарства та виноробства, а також створення сприятливих умов щодо розвитку суб'єктів господарювання всіх форм власності та виробництва високоякісної продукції, зокрема, з особливими властивостями, що обумовлені природними умовами та людським фактором території походження.

Детальний аналіз Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності”

Кабінет Міністрів України як суб'єкт права законодавчої ініціативи ініціював внесення у Верховну Раду України проекту Закону України “[Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності](#)”, який був зареєстрований за №6464 від 24.12.2021 прийнято в цілому та направлено на підпис Президенту України.

Метою прийняття Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності” є імплементація до національного законодавства положень Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їх державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію), щодо загальних зобов'язань, цивільних заходів, процедур і засобів захисту прав

інтелектуальної власності, передбачених **Частиною 3 “Захист прав інтелектуальної власності” Глави 9 “Інтелектуальна власність” Розділу IV “Торгівля і питання, пов’язані з торгівлею” Угоди про Асоціацію та Директивою 2004/48/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 29.04.2004 про захист прав інтелектуальної власності.**

Ключове завдання Закону: приведення положень актів **цивільного, цивільного процесуального, господарського процесуального права та законодавства у сфері інтелектуальної власності** у відповідність до зобов’язань щодо захисту прав інтелектуальної власності, взятих Україною за Угодою про асоціацію.

На виконання зобов’язань за Угодою про асоціацію законодавство України в сфері інтелектуальної власності приведено у відповідність до стандартів правової охорони, передбачених цією Угодою, і наступним кроком імплементації Угоди є **впровадження ефективних механізмів захисту прав інтелектуальної власності у частині цивільних заходів, процедур і засобів захисту.**

Ухвалений закон здійснює імплементацію до законодавства України положень статей Угоди про асоціацію:

- **статті 235 “Право на інформацію”** (щодо можливості витребування судом інформації про походження і мережі розповсюдження товарів чи послуг, що порушують право інтелектуальної власності);
- **статті 236 “Попередні та попереджувальні заходи”** (щодо застосування попередніх судових заборон щодо посередників, чії послуги використовуються відповідачем при порушенні права інтелектуальної власності);
- **статті 239 “Альтернативні заходи”** (щодо можливості застосування разового грошового стягнення замість способів захисту);
- **статті 240 “Збитки”** (щодо принципів відшкодування правовласнику заподіяної майнової шкоди шляхом відшкодування збитків, включаючи упущену вигоду, або стягнення доходу, отриманого порушником, або виплати компенсації, та/або немайнової (моральної) шкоди);
- **статті 242 “Публікація судових рішень”** (щодо можливості доведення до загального відома інформації щодо порушення прав інтелектуальної власності та змісту судового рішення);
- та положень **Директиви 2004/48/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 29.04.2004 про захист прав інтелектуальної власності.**

Законом внесені зміни до Цивільного кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Господарського процесуального кодексу України, законів України “Про охорону прав на промислові зразки”, “Про охорону прав на знаки для товарів і послуг”, “Про охорону прав на винаходи і корисні моделі”, “Про охорону прав на компонування напівпровідникових виробів”.

Реалізація проекту Закону не потребує розроблення проектів нормативно-правових актів.

Реалізація проекту Закону не потребуватиме додаткових витрат з державного та місцевого бюджетів.

Прийняття Закону забезпечить виконання зобов’язань, взятих Україною відповідно до Угоди про асоціацію, адаптацію національних актів до законодавства ЄС, досягнення європейського рівня захисту прав інтелектуальної власності, правовласники отримають ефективні механізми і способи захисту прав інтелектуальної власності у судовому порядку.

Ярослав Сидорович